

JEDINICA ZA DONATORSKU KOORDINACIJU, FINANSIJE, NADZOR I EVALUACIJU

IZVJEŠTAJ O EVALUACIJI

projekta

Obuka službenika za odnose s javnošću

The Logical Framework Matrix

April 2011.

PODACI O PROJEKTU

Broj Ugovora:	01-7-73-9/09
Naziv projekta:	Obuka službenika za odnose s javnošću
Implementator:	"Prime Communications" d.o.o. Banjaluka
Datum početka:	15. januar 2010.
Trajanje ugovora:	5 mjeseci
Datum završetka:	15. juni 2010.
Vrijeme produženja:	15 dana
Izmijenjeni datum završetka:	30. juni 2010.
Status projekta:	završen

FINANSIJSKI PODACI

Tabela 1 - Pregled budžeta:

UGOVORENI BUDŽET u KM	128.285,88 KM		
UTROŠENA SREDSTVA u KM	128.198,14 KM		
UTROŠENA SREDSTVA u %	99,93 %		
	Planirano	utrošeno	%
Radni dani osoblja projekta	343[*]	363	105,83 %
Osoblje	67.287,27 KM	67.286,85 KM	99,99 %
Obuke	9.038,25 KM	9.038,25 KM	100 %
Studijsko putovanje	23.706,85 KM	23.706,85 KM	100 %
Priručnik	6.318,00 KM	6.230,84 KM	98,62 %
Konferencija	21.935,51 KM	21.935,25 KM	99,99 %
UKUPNO	128.285,88 KM	128.198,14 KM	99,93 %

^{*} Planirani broj radnih dana osoblja za potrebe projekta nisu izričito traženi u projektnom zadatku, te je naknadno (u početnom izvještaju) urađena projekcija budžeta koja je poslužila kao okvir za praćenje utroška radnih dana.

1. UVOD

a. svrha i cilj evaluacije

Ovaj izvještaj namijenjen je finansijerima projekta, ugovornom i nadzornom organu i izvršiocu ugovora. Cilj je da se procijeni uspješnost implementacije projekta nakon njegovog završetka, da se utvrdi njegova svrsishodnost, te implikacije projektnih aktivnosti na ostvarenje projektnog cilja slijedeći interventnu logiku, kao i opravdanost utroška sredstava. Evaluacija je esencijalna za izvlačenje naučenih lekcija na osnovu iskustava iz procesa implementacije projekta, te korištenju istih u procesu planiranja drugih projekata.

b. pristup i metod

Evaluacija je zasnovana na Smjernicama za monitoring i evaluaciju projekata koji se finansiraju iz Fonda za reformu javne uprave (Fond za RJU), koje je usvojio Upravni odbor Fonda (UO FRJU). Ona treba da dá ocjenu kvalitete projektne dokumentacije, efikasnosti i efektivnosti implementacije, uticaja i projektne održivosti. U cilju davanja što realnije ocjene pomenutih kriterija, obavljeni su intervjui sa predstavnicima izvršioca ugovora, ugovornog organa i korisnika, te članovima međuvladinog nadzornog organa (Nadzornog tima (NT) za reformsku oblast Institucionalna komunikacija).

c) Nalazi evaluacije

Ovom evaluacijom konstatuje se da je projekt ostvario planirani cilj, te da je dobro vođen od strane projektnog menadžmenta, kao i od strane odgovorne osobe iz Ureda koordinatora i Nadzornog tima. Nadzorni tim je od početka procesa aktivno učestvovao u definiranju i usmjeravanju projektnih aktivnosti. Također, korisnici su izrazili zadovoljstvo pruženim uslugama. Uočena je potreba za daljnjim usavršavanjem u segmentu odnosa s javnošću, kako službenika za odnose sa javnošću (SOJ), tako i rukovodećeg osoblja.

2. PROJEKT SINOPSIS

DOPRINOS OBLASTI/AP1: Ovaj projekt ima direktnu referncu na AP 1 u oblasti Institucionalna komunikacija (IK 8. Obuke). Projekt je tematski vezan za ostala dva realizirana projekta iz Fonda za RJU u oblasti Institucionalna komunikacija (*Izrada/Revidiranje komunikacijskih strategija VM BiH, entitetskih i Vlade Brčko distikta BiH i Uspostava mreže info polica*).

OPĆI CILJ: Jačanje kapaciteta i standardiziranje praksi VM BiH, entitetskih vlada i Vlade BD BiH za odnose s javnošću.

PROJEKTNA SVRHA: Poboljšanje efikasnosti korisnika projekta, upoznavanje službenika za informiranje sa iskustvima institucionalnog komuniciranja, teorijom i praksom odnosa sa javnošću kroz direktan pristup iskustvima evropske prakse u toj oblasti. Standardiziranje prakse odnosa s javnošću, naročito za novouposlene službenike. Jačanje saradnje korisnika projekta i razmjena njihovih iskustava, jačanje i izgradnja profesionalnih odnosa s medijima i (ne)vladinim PR službenicima.

REZULTATI:

- R1** Izrađen priručnik za odnose s javnošću koji će naročito koristiti novouposleni službenici za informiranje sa nedovoljno iskustva na poslovima odnosa s javnošću;
- R2** Predstavnicima svih korisnika projekta prošli obuku za odnose s javnošću, upoznati sa teorijom i praksom PR-a, različitim iskustvima u oblasti PR-a;
- R3** Korisnicima projekta omogućeno upoznavanje najbolje evropske prakse odnosa s javnošću;
- R4** Omogućena razmjena iskustava i umrežavanje službenika za odnose s javnošću vladinog i nevladinog sektora.

LOKACIJA: Geografsko područje koje je pokriveno projektom je Bosna i Hercegovina (uključujući entitete i Brčko distrikt BiH).

KORISNICI: Direktni korisnici projekta su zaposlenici Službe za informiranje Vijeća ministara BiH, Ureda Vlade FBiH za odnose s javnošću, Biroa za odnose s javnošću Vlade RS, Vlade Brčko distrikta BiH, službenici za odnose s javnošću (SOJ) ministarstva na državnom i entitetskim nivoima, službenici organa uprave u BiH koji nisu glasnogovornici, ali obavljaju poslove iz domena odnosa s javnošću, službenici agencija za državnu službu na državnom i entitetskim nivoima, Vlada Brčko distrikta BiH.

IZVOR SREDSTAVA: Projekt je u cjelokupnom ugovorenom iznosu finansiran iz sredstava Fonda za RJU.

3. OKVIR EVALUACIJE

Evaluacija je rađena u periodu februar-mart 2011. godine, a odnosi se na period implementacije projekta ali i period po završetku implementacije, kroz informacije o projektnom uticaju i njegovoj održivosti. Prilikom evaluacije detaljno je razmotrena kompletna projektna dokumentacija (Ugovor, Projektni zadatak, Logički okvir, Početni izvještaj, periodični izvještaji i Završni izvještaj implementatora, sa svim aneksima), a obavljani su intervjui sa predstavnicom implementatora, predstavnikom Ugovornog organa, predstavnicima NT-a i korisnicima projekta sa državnog, entitetskih i distrikt nivoa vlasti u BiH. Ukupno su intervjuirane 22 osobe, a lista sagovornika je u aneksu III ovog izvještaja.

4. REZULTATI EVALUACIJE

a. Kvalitet projektne dokumentacije

Opšti kvalitet Logičkog okvira (LO) je u skladu sa projektnim zadatkom i jasno pokazuje vezu između projektnih aktivnosti i rezultata. Bitno je pomenuti da LO nije razvijen uz projektni zadatak (tada nije bio ni tražen od strane Ugovornog organa, usljed nedostatka iskustva u procedurama razvijanja projektnog zadatka) a samim tim nije bio ni sastavni dio tehničke ponude. Naknadno, na zahtjev stručnog savjetnika za oblast Institucionalna komunikacija (IK) ispred Ureda koordinatora za reformu javne uprave (Ured), LO je razvijen i uvršten u početni izvještaj. Na osnovu LO, koji je razvijen u Početnoj fazi, detaljan plan aktivnosti za svaku projektnu komponentu posebno je urađen, međutim projekt nije razvio objedinjeni plan rada što je inače praksa u projektima (koristiti npr. Gantt chart). Nedostatak objedinjenog plana

rada nije utjecao na kvalitetno praćenje implementacije projekta. Što se tiče anticipacije pretpostavki i rizika, projekt je iste dobro anticipirao i naveo u tekstualnom dijelu Početnog izvještaja ali ih nije na isti način naveo u LO. Kada je riječ o Objektivno provjerljivim (verifikativnim) indikatorima (OVI) oni su dobro urađeni (kvantativno) s tim da na nivou Opšteg cilja se navode isti OVI kao i na nivou svrhe projekta, što inače nije praksa u pisanju LO.

b. Efikasnost implementacije

b. 1 Ocjena rada implementatora:

Angažovanje projekt menadžera (Implementatora)

Od samog početka implementacije projekta, što zbog potrebe ispravljanja određenih nedostataka proizašlih iz samog pisanja projektnog zadatka, što zbog velike posvećenosti odgovornih osoba ispred Ureda i Implementatora da projekt bude uspješno realiziran, saradnja je ocijenjena kao jako kvalitetna i produktivna. Angažovanje projekt menadžera je najbolje prikazano kroz organiziranje dodatne, po projektnom zadatku neplanirane aktivnosti, a to je organiziranje sastanka Radne grupe (članova NT) s ciljem ocjene uspješnosti projekta.

Administrativno-tehnički kapaciteti

Na osnovu uvida u projektnu dokumentaciju, posjeta na terenu i razgovora sa koordinatoricom projekta konstatirano je da su administrativno-tehnički kapaciteti Implementatora bili adekvatni i dovoljni za realiziranje projektnih aktivnosti, postizanje rezultata i ciljeva projekta. Angažirani predavači i eksperti su, od strane direktnih korisnika projekta, ocijenjeni pozitivno i istaknuto je da su u pitanju eminentni stručnjaci iz zemlje i regiona.

Izvještavanje i procedure

Implementator je redovno izvještavao putem izvještaja (Početnog, dva Periodična izvještaja i Završnog izvještaja). Ovako učestali sistem izvještavanja je ujedno doprinio i jačanju sistema internog monitoringa od strane Implementatora u smislu ostvarivanja zacrtanih rezultata projekta. Kvalitet sadržine i forme izvještaja rezultat je dobre saradnje Ugovorog organa i Implementatora, te pridržavanja procedura propisanih od strane Ugovornog organa.

b. 2 Projektni partneri i korisnici:

Nadzorni/Implementacijski tim

U sklopu implementacije ovog projekta nije formiran Implementacijski tim ali je zato Nadzorni tim (NT), sastavljen od predstavnika centralnih jedinica za odnose s javnošću sa sva 4 nivoa vlasti, kroz svoj rad bio uključen u proces planiranja projekta od samog početka i samim tim usmjeravao projekt ka što efikasnijoj implementaciji. Nadzorni tim se, u svojstvu Radne grupe, okupio na kraju projekta i izvršio ocjenu uspješnosti istoga.

Korisnici projekta

Tokom posjeta, korisnici projekta su izrazili svoje zadovoljstvo provedbom projektnih aktivnosti. A kao što je već gore navedeno, naznačeni partneri su i zvanično bili uključeni kroz rad NT-a u implementaciju projektnih aktivnosti.

b. 3 Implementacija aktivnosti:

Planirane aktivnosti	Objektivno mjerljivi indikatori	Planirani (da/ne)	Postignuti (da/ne)	Komentar
A1. Izraditi priručnik za službenike za odnose s javnošću te ga distribuirati centralnim jedinicama za odnose s javnošću	- Izrađen i distribuiran priručnik za odnose s javnošću, u 400 primjeraka, svim centrima za odnose s javnošću	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A2. Pripremiti obuku iz oblasti PR-a	- Provedeno istraživanje među službenicima za odnose s javnošću o očekivanjima i sadržaju obuke	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A3. Provesti dvodnevnu obuku o odnosima s javnošću za okvirno 90 službenika za odnose s javnošću	- Izrađen program i provedena dvodnevna obuka sa radionicama za 5 grupa sa po maksimalno 20 polaznika	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A4. Uraditi evaluaciju nakon provođenja obuke	- Završena pisana evaluacija najkasnije 15 dana po okončanju obuke	da		Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A5. Provesti petodnevnu studijsku posjetu Sloveniji i razmjenu iskustava sa PR službenicima u Sloveniji	- Provedeno studijsko putovanje za 8 osoba (po dva predstavnika iz centara za odnose s javnošću)	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A6. Pripremiti i medijski promovirati PR konferenciju službenika za informiranje vladinog i nevladinog sektora	- Pripremljen program i medijski promovirano održavanje PR konferencije	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A7. Organizirati i održati PR konferenciju	- Organiziran i održan konferencijski skup PR službenika	da	da	Projektni tim je uspješno realizirao ovu aktivnost u potpunosti u skladu sa predviđenim rokom.
A8. Sastanak Radne grupe		ne	da	Aktivnost nije prvobitno bila planirana projektним zadatkom. Implementator je na inicijativu odgovorne osobe iz Ureda, organizirao sastanak Radne grupe, koju su činili članovi NT, s ciljem ocjenjivanja uspješnosti projekta u ostvarivanju projektних rezultata.

b. 4 Postizanje rezultata:

	Planirani rezultati	Opis postignuća
R1	Izrađen priručnik za odnose s javnošću koji će naročito koristiti novozaposleni službenici za informiranje sa nedovoljno iskustva na poslovima odnosa s javnošću	Priručnik za odnose sa javnošću izrađen na sva tri službena jezika u upotrebi u BiH u tiražu od 400 komada i distribuiran u sva četiri Centra institucionalne komunikacije. Dalje je Priručnik distribuiran službenicima sa svih nivoa koji u okviru svog posla prakticiraju odnose sa javnošću. Izradom ovog priručnika navedene su i predložene procedure u obavljanju posla službenika za odnose s javnošću, a Priručnik će naročito koristiti novouposlenim službenicima za odnose sa javnošću.
R2	Predstavnici svih korisnika projekta prošli obuku za odnose s javnošću, upoznati sa teorijom i praksom PR – a, različitim iskustvima u oblasti PR-a	Pet dvodnevih obuka za odnose sa javnošću organizirane za službenike za odnose s javnošću Vijeća ministara, Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Biroa Vlade Republike Srpske i Vlade Brčko Distrikta, te službenika za odnose sa javnošću iz drugih institucija svih nivoa. Obukama je, putem upitnika, prethodilo istraživanje potreba polaznika. Obukama je prisustvovalo više od 70 polaznika. Zbog heterogenosti korisničke grupe koja je pohađala dvodnevnu obuku, Implementator je na osnovu istraživanja kroz ranije dostavljeni upitnik, sadržaj obuke prilagodio svim korisnicima. Nekoliko polaznika pomenute obuke, koji su kroz svoju edukaciju imali napredno znanje u oblasti odnosa s javnošću, su kvalitet sadržaja obuka ocijenili kao previše teoretski kao i da su se predavanja ticala osnovnih stvari. Međutim, velika većina intervjuisanih korisnika (polaznika obuke) je istakla kako je obuka bila veoma korisna i dobro koncipirana. Također, zbog opširnosti obrađivanih tema korisnici su naglasili da bi bilo poželjno da obuke traju duže, kako bi se svaka tema detaljnije obradila sa konkretnim primjerima iz prakse.
R3	Korisnicima projekta omogućeno upoznavanje najbolje evropske prakse odnosa s javnošću	Studijska posjeta republici Sloveniji uspješno je organizirana u predviđenom vremenskom intervalu. U studijskoj posjeti učestvovali su po dva službenika za odnose s javnošću iz Vijeća ministara, Vlade FBiH, Vlade RS-s i Vlade BD-a (ukupno osam). Prilikom realizacije studijskog putovanja službenici su imali priliku upoznati rad Ureda za komuniciranje Republike Slovenije kao i rad službi za odnose s javnošću u 5 ministarstava, prisustvovati press konferenciji Vlade Republike Slovenije te se na taj način upoznali sa praksama i iskustvima u odnosima s javnošću Republike Slovenije.
R4	Omogućena razmjena iskustava i umrežavanje službenika za odnose s javnošću vladinog i nevladinog sektora	Jednodnevna konferencija „PR Network“ za odnose s javnošću organizirana je u Tesliću u skladu sa zahtjevima projektnog zadatka i planirane dinamike. PR konferencija je doprinijela uvezivanju službenika za odnose s javnošću iz vladinog sektora sa četiri centra institucionalnog komuniciranja ali i sa osobama zaduženim za odnose s

		javnošću iz nevladinog sektora. Učešće na PR konferenciji, pored relevantne ciljne grupe, su imali eminentni predavači iz regije sa značajnim iskustvom u ovoj oblasti. U sklopu ovog projektnog rezultata, dizajnirana je i web prezentacija konferencije na www.pr-network.org na kojoj je najavljena konferencija i na koju su postavljene informacije o već realiziranim aktivnostima na projektu.
--	--	--

b. 5 Utrošak sredstava[†]:

Utrošena sredstva za potrebe projektnih aktivnosti bila su u skladu sa planiranim i kao takva su prikazana. Bitno je kazati da projekt u fazi izrade tehničke ponude nije imao razrađenu podjelu utroška osoblja i stručnjaka koji će raditi na projektu, a samim tim ni plan utroška radnih dana. Projekt je, u početnoj fazi implementacije na zahtjev odgovorne osobe iz Ureda, uradio projekciju potrošnje radnih dana stručnjaka koje se u daljoj implementaciji projekta i držao. Prema planu utroška radnih dana iz početnog izvještaja, planirano je da za sve projektne aktivnosti bude utrošeno 343 radana dana. U završnoj fazi projekta ukazala se potreba za dodatnih 20 radnih dana za projektni tim (4x5 radnih dana). Ovo nije uticalo na izvršenje budžeta, obzirom da je potrošnja budžetskih sredstava u skladu sa ugovorenim iznosom.

Pregled utroška sredstava treba na jednom mjestu da prikaže *planirani, utrošeni* i *preostali* apsolutni i relativni (procentualni) iznos kako radnih dana tako i finansijskih sredstava (razloženo po vrsti troška).

c. Efektivnost projekta

Projekt je postigao sve planirane rezultate i time doprinio postizanju opšteg cilja projekta i projektne svrhe. Na osnovu razgovora sa korisnicima projekta došlo se do zaključka da isti imaju koristi od projektnih rezultata. Naime, svi korisnici imaju podjednak pristup projektnim rezultatima, a primjer toga su CD priručnici, materijali sa obuka i web stranica (www.pr-network.org).

Projektna svrha je ostvarena kroz postizanje projektnih rezultata. Naravno, korištenje i nadogradnja projektnih rezultata će uveliko zavisiti od korisnika i njihovog ličnog angažmana po pitanju napredka/usavršavanja u oblasti odnosa sa javnošću kao i davanja važnosti ovoj funkciji od strane rukovodilaca i izdvajanja sredstava za daljnjim usavršavanjem.

d. Utjecaj

Projekt je uspostavio osnovu za dalje unapređenje na planu standardiziranja i uspostavljanja dobrih praksi odnosa s javnošću, a samim tim doprinio unapređenju na planu transparentnosti javne uprave. Kao jedan od najznačajnijih doprinosa projekta je izrada 400 CD priručnika za odnose s javnošću koji služi SOJ u svakodnevnom radu i koji je distribuiran u sva četiri Centra institucionalne komunikacije u BiH. Također, kroz organizaciju dvodnevni obuka unaprijeđeno je teoretsko, kao i praktično, znanje korisnika u segmentu odnosa s javnošću. Utjecaj projekta je vidljiv i kroz uvezivanje SOJ kroz organiziranje „PR Network“ konferencije u Tesliću, koja je

[†] Za detaljnije informacije o utrošku sredstava vidi Tabelu 1 ovog izvještaja.

doprinijela kako upoznavanju SOJ tako i u razmjeni iskustava, te je pored SOJ iz vladinog sektora sa sva četiri nivoa vlasti obuhvatila i SOJ iz nevladinog sektora.

U pogledu doprinosa reformi javne uprave, projekt je doprinio ispunjavanju mjera iz AP 1 Strategije RJU u BiH sa oko 12% od ukupno zabilježenog napretka u oblasti IK. Konkretni utjecaj projekta odnosi se na poglavlje 1 „Ključni propisi“, poglavlje 8 „Obuka“, poglavlje 10 „Aktivnosti vezane za medije“ i poglavlje 12 „Direktna komunikacija s javnošću – ZOSPI“.

Implementacija ovog projekta doprinijela je i aktivnostima na revidiranju AP1. Postojeće poglavlje AP1 u oblasti IK (8. Obuka) je, koristeći nalaze ovog projekta, ažurirano i revidirano kroz specifične mjere razvoja kapaciteta i tematske obuke iz oblasti odnosa s javnošću i drugih vještina (Revidirani AP1 – 7.Ljudski resursi)

e. Održivost

Korisnici projekta imaju koristi od projektnih rezultata/usluga. CD priručnik se koristi po potrebi, znanja s obuke se koriste u redovnim poslovima, a naročito se ističe bitnost umrežavanja službenika za odnose s javnošću i razmjena iskustava koja je rezultat održane PR konferencije.

Kroz razgovore sa korisnicima uočena je potreba redovnih obuka u segmentu odnosa s javnošću, međutim zbog ograničenosti finansijskih sredstava koja se izdvajaju za obuke, mala je vjerovatnoća da bi se iste mogle realizirati iz budžeta institucija BiH, odnosno, entiteta i BD. Iako ne isključivo, vlasništvo nad projektnim rezultatima uveliko zavisi od finansijskih sredstava koja su na raspolaganju za unaprijeđenje segmenta odnosa s javnošću. Još značajnija je potreba za podizanjem svijesti rukovodećeg osoblja o ulozi i značaju odnosa s javnošću kao i pozicioniranja SOJ u institucionalnoj hijerarhiji a samim tim i u redovnom usavršavanju. Također, SOJ u institucijama vlasti u BiH nemaju jednak status (u RS su to namještenici), a često je slučaj da su to niže rangirani državni službenici. Samim tim imaju manji utjecaj na kvalitet odnosa s javnošću. Adekvatno pozicioniranje SOJ u institucionalnoj hijerarhiji će doprinijeti njihovom većem uticaju i značajnijem učešću u komuniciranju rukovodećih službenika (rukovodilaca) s javnošću.

Velika je vjerovatnoća da će korisnici projekta nastaviti da koriste usluge kroz svoje svakodnevne aktivnosti. Obzirom da postoji potreba za redovnim usavršavanjem, isto će zavistiti od dostupnosti sredstava za profesionalno usavršavanje.

Na osnovu nalaza sa terena uočeno je da trenutno ne postoji strateški pristup podrške projektnih rezultata u smislu održivosti istih. Postoji potreba umrežavanja, organiziranja obuka i razmjene iskustava SOJ.

5. ZAKLJUČCI

U projektnom zadatku vidi se jasna veza između projektnih aktivnosti, rezultata, svrhe i cilja, te se isti može ocijeniti kao veoma kvalitetan. Projektna dokumentacija nije sadržavala logički okvir u fazama do početka procesa implementacije. Logički okvir je razvijen u početnoj fazi implementacije projekta, na inicijativu odgovorne osobe ispred Ureda. Bitno je kazati da projekt, u fazi izrade tehničke ponude, nije imao razrađenu podjelu utroška osoblja i stručnjaka koji će raditi na projektu, a samim tim ni plan utroška radnih dana, što je nedostatak projektne dokumentacije. Ovo je riješeno u Početnom izvještaju gdje je napravljena projekcija budžeta za praćenje implementacije projekta a naročito utroška sredstava.

Angažovanost projekt menadžera je bila u skladu sa potrebama i očekivanjima, administrativno-tehnički kapaciteti adekvatni, a izvještavanje u skladu sa planiranim. U sklopu implementacije ovog projekta nije formiran Implementacijski tim ali je NT, kroz svoj rad, bio uključeni u proces planiranja i usmjeravanja projekta kao što efikasnijoj implementaciji. Korisnici su zadovoljni realizacijom projektnih aktivnosti kao i cjelokupnom realizacijom projekta. Projektne aktivnosti su realizirane prema planu, s tim da je realizirana i dodatna aktivnost koja nije bila prvobitno predviđena projektnim zadatkom (sastanak radne grupe). Realiziranjem ovih aktivnosti postignuti su rezultati koji su od strane korisnika ocijenjeni kao kvalitetni.

Projektna svrha je ostvarena kroz upoznavanje SOJ sa iskustvima, teorijom i praksom odnosa s javnošću, standardiziranje praksi putem izrade priručnika, umrežavanje i razmjenu iskustava SOJ. Nije bilo negativnih djelovanja projekta na ciljne ili druge aktere.

Izvjesno je da će korisnici projekta nastaviti da koriste projektne rezultate kroz primjenu stečenih znanja i iskustava, te korištenjem Priručnika za odnose s javnošću. Nadogradnja znanja će zavisiti od raspoloživih sredstava za buduće usavršavanje u ovoj oblasti.

Na osnovu rezultata razgovora s korisnicima, monitoring tim je došao do zaključka da postoji potreba za strateškim pristupom u oblasti institucionalnog komuniciranja, kroz strateške dokumente (komunikacijske planove) na svim nivoima vlasti u BiH. Kroz projekt *Izrada/Revidiranje komunikacijskih strategija VM BiH, entitetskih i Vlade Brčko distrikta BiH* koji je ranije finansiran iz Fonda za RJU razvijeni su potrebni strateški dokumenti – komunikacijske strategije vlada i pripadajući komunikacijski planovi. Komunikacijski planovi su predviđeni na godišnjoj osnovi te sadrže pojedinačne aktivnosti koje institucije provode u koordinaciji sa centralnim jedinicama. Dio tih aktivnosti se odnosi na obuke iz odnosa s javnošću i drugih potrebnih vještina. Kroz projekt *Uspostava mreže info polica* razvijena je mreža, odnosno kanal komunikacije (Info polica), te urađeno istraživanje nivoa poznavanja institucionalne komunikacije kod korisnika. Također je održana i obuka iz oblasti institucionalnog i internog komuniciranja. Evaluacija i iskustva sa te obuke su dodatno poslužila razvijanju programa obuke iz odnosa s javnošću kao i identificiranju polaznika obuke.

6. PREPORUKE

Ugovornom organu:

- Razviti logički okvir **u fazi pripreme projektnog zadatka** koji je obavezni sastavni dio projektne dokumentacije;
- Plan budžeta treba da bude sastavni dio projektne dokumentacije **od faze projektnog zadatka pa nadalje**;

Implementatoru:

- **Detaljan** plan izvršenja budžeta po projektnim komponentama treba da bude **sastavni dio projektne dokumentacije**;
- Navesti pretpostavke i rizike u logičkom okviru **kao što su navedeni** u početnom izvještaju;

7. NAUČENE LEKCIJE

Pri kreiranju novih projektnih zadataka koji bi se finansirali kroz Fond za RJU a koji podrazumijevaju obuke, trebalo bi obratiti pažnju na znanje polaznika obuke i u skladu s tim

odrediti sadržaj obuka. Kao **nadogradnja** na obuku za službenike za odnose s javnošću, za **buduće projekte** koji se budu bavili ovom tematikom, obuke bi trebalo da budu **tematski obrađene, specifičnije i dužeg trajanja** (posebno obrađena svaka tema bitna za SOJ-a), sa primjerima iz prakse.

Uočena je potreba za održavanjem **redovne** godišnje PR konferencije u cilju umrežavanja SOJ, te daljnje **održavanje i ažuriranje** web stranice (www.pr-network.org ili slične web stranice);

Također, bilo bi poželjno **organizirati obuku za rukovodeće osoblje** s ciljem upoznavanja sa značajem odnosa s javnošću u institucijama u BiH, jer još uvijek postoji percepcija da su odnosi sa javnošću samo odnosi sa medijima.

Postoji potreba za podizanjem svijesti rukovodećeg osoblja o ulozi i značaju odnosa s javnošću kao i pozicioniranja SOJ u institucionalnoj hijerarhiji. SOJ u institucijama vlasti u BiH nemaju jednak status (u RS su to namještenici), a često je slučaj da su to niže rangirani državni službenici. Samim tim imaju manji utjecaj na kvalitet odnosa s javnošću. Adekvatno pozicioniranje SOJ u institucionalnoj hijerarhiji će doprinijeti njihovom većem uticaju i značajnijem učešću u komuniciranju rukovodećih službenika (rukovodilaca) s javnošću.

Lista Aneksa

1. *Logički okvir projekta*
2. *Plan troškova*
3. *Lista sagovornika/obavljenih intervjua*

Datumi posjeta evaluatora: Od 18.02. do 25.03.2011.

Intervjui obavljeni sa: pogledati listu sagovornika u aneksu III.

Datum: 15.04.2011.

Aneks I - Logički okvir za projekt „Obuka službenika za odnose s javnošću“

	Logika rada	Objektivno provjerljivi indikatori	Izvori verifikacije	Pretpostavke/Rizici
Ukupni ciljevi	<i>Jačanje kapaciteta i standardizovanje praksi Vijeća ministara, Vlade FBiH, Vlade RS i Vlade Brčko distrikta</i>	<i>izrađen CD Priručnik za odnose s javnošću, certifikati za polaznike obuke, studijsko putovanje i PR konferencija, liste učesnika, analiza i evaluacija projekta od strane korisnika (Radna grupa)</i>	<i>početni izvještaj, periodični izvještaj, završni izvještaj</i>	<i>Rizici: Nedovoljni kapaciteti Brčko distrikta BiH za učešće u svim fazama, Nemotivisanost implementacionih struktura za aktivno učešće u projektu</i> <i>Pretpostavke: Obuke će nositi određeni broj bodova prema principima agencija za državnu službu, PR službenici će saradivati sa konsultantom na realizaciji aktivnosti projekta</i>
Svrha projekta	<i>Poboljšanje učinkovitosti korisnika projekta, upoznavanje službenika za informisanje sa iskustvima institucionalnog komuniciranja, teorijom i praksom odnosa s javnošću kroz direktan pristup iskustvima evropske prakse u toj oblasti. Standardizovanje prakse za odnose s javnošću, naročito za novozaposlene službenike. Jačanje saradnje korisnika projekta i razmjena njihovih iskustava, jačanje i izgradnja profesionalnih odnosa s</i>	<i>1. Izrađen CD Priručnik za odnose s javnošću 2. Realizovana obuka, Certifikati uručeni učesnicima 3. Realizovano studijsko putovanje 4. Realizovana konferencija 5. Feedback upitnici čiji će se rezultati analizirati i dostaviti uz izvještaj</i>	<i>1. Izvještaj, press clipping i media monitoring izvještaj, početni, periodični i završni izvještaj 2. evaluacija, sastanak Radne grupe</i>	<i>Pod direktnom kontrolom projekta nije zainteresovanost učesnika/korisnika projekta za lično i profesionalno usavršavanje u oblasti odnosa s javnošću, njihove realne mogućnosti (obaveze i zaduženja u organizaciji) da učestvuju u svim fazama projekta kao ni podrška rukovodećih u institucijama kako bi korisnici mogli redovno prisustvovati obukama</i>

	<i>medijima i (ne)vladinim PR službenicima</i>			
Rezultati	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izrađen priručnik za odnose s javnošću koji će naročito koristiti novozaposleni službenici za informisanje sa nedovoljno iskustva na poslovima odnosa s javnošću</i> • <i>Predstavnici svih korisnika projekta prošli obuku za odnose s javnošću, upoznati sa teorijom i praksom PR – a, različitim iskustvima u oblasti PR-a</i> • <i>Korisnicima projekta omogućeno upoznavanje najbolje evropske prakse odnosa s javnošću</i> • <i>Omogućena razmjena iskustava i umrežavanje službenika za odnose s javnošću vladinog i nevladinog sektora.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Izrađen i distribuisan CD priručnik za odnose s javnošću, u 400 primjeraka, svim centrima za odnose s javnošću</i> 2. <i>Provedeno istraživanje među službenicima za odnose s javnošću o očekivanjima i sadržaju obuke</i> 3. <i>Izrađen program i provedena dvodnevna obuka sa radionicama za 5 grupa sa po maksimalno 20 polaznika</i> 4. <i>Završena pisana evaluacija najkasnije 15 dana po okončanju obuke</i> 5. <i>Sprovedeno petodnevno studijsko putovanje za 8 osoba (po dva predstavnika iz centara za odnose s javnošću)</i> 6. <i>pripremljen program i medijski promovisano održavanje PR konfrrencije</i> 7. <i>organizovan i održan konferencijski skup PR službenika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izrađen CD Priručnik za odnose s javnošću</i> • <i>Realizovana obuka, Certifikati uručeni učesnicima</i> • <i>Realizovano studijsko putovanje</i> • <i>izvještaj, press clipping i media monitoring izvještaj, početni, periodični i završni izvještaj</i> 	<p><i>Sprovedeno istraživanje stavova službenika za odnose s javnošću/korisnika projekta koje obezbjeđuje početne informacije koje su teme koje korisnici projekta smatraju najbitnijim pri kreiranju programa obuke kao i koje su to naročito bitne prakse koje je važno ne izostaviti pri kreiranju Priručnika za odnose s javnošću koje će standardizovati procedure u institucionalnom komuniciranju</i></p>
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izraditi priručnik za službenike za odnose s javnošću te ga</i> 	<p>Osoblje: <i>1. Predavači sa Relevantnim iskustvom iz obuke</i></p>	<p>Resursi /troškovi: <i>Za ostvarivanje svih planiranih</i></p>	<p><i>Prije početka implementacije projekta, potrebno je</i></p>

	<p><i>distribuisati centralnim jednicama za odnose s javnošću</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pripremiti obuku iz oblasti PR-a</i> • <i>provesti dvodnevnu obuku o odnosima s javnošću za okvirno 90 službenika za odnose s javnošću</i> • <i>uraditi evaluaciju nakon provođenja obuke</i> • <i>provesti petodnevnu studijsku posjetu Sloveniji i razmjenu iskustava sa PR službenicima u Sloveniji</i> • <i>pripremiti i medijski promovisati PR konefernciju službenika za informisanje vladinog i nevladinog sektora</i> • <i>organizovati i održati PR konferenciju</i> 	<p><i>u oblasti odnosa s javnošću</i></p> <p><i>2. osoblje sa iskustvom u prganizaciji konferencija o odnosima s javnošću i organizaciji studijskih putovanja</i></p> <p><i>3. PR praktičari sa iskustvom u pisanju Priručnika za odnose s javnošću</i></p>	<p><i>aktivnosti potrebni resursi su isključivo materijalni (novčani) u svrhu pokrivanja troškova zakupa sala, hrane, honorara predavača, prevoza, smještaja, obezbjeđenja dokumentacije i viza za studijsko putovanje, dnevnic konsultanata.</i></p> <p><i>Troškovi su pokriveni iz budžeta projekta po dostavljenoj ponudi i vanrednih troškova koji su sastavni dio budžeta projekta</i></p>	<p><i>obezbjeđenje budžeta za izvođenje projektnih aktivnosti kao i saradnja centara institucionalne komunikacije</i></p>
--	--	---	---	---

Projekcija budžeta
prema početnom izvještaju

PROJEKCIJA BUDŽETA

naziv/svrha troška	Količina	neto	ukupno neto	Porazi	Iznos bruto
Osoblje	radni dani				
voda projekta	60	158,43 KM	9.505,87 KM	1.616,00 KM	11.121,87 KM
voda tima	60	158,43 KM	9.505,87 KM	1.616,00 KM	11.121,87 KM
koordinator tima	50	158,43 KM	7.921,56 KM	1.346,66 KM	9.268,22 KM
koordinator projekta	50	158,43 KM	7.921,56 KM	1.346,66 KM	9.268,22 KM
psiholog istraživač	20	158,43 KM	3.168,62 KM	538,67 KM	3.707,29 KM
PR asistent 1	30	158,43 KM	4.752,93 KM	808,00 KM	5.560,93 KM
PR asistent 2	25	158,43 KM	3.960,78 KM	673,33 KM	4.634,11 KM
PR asistent 3	25	158,43 KM	3.960,78 KM	673,33 KM	4.634,11 KM
ekspet 1	15	158,43 KM	2.376,47 KM	404,00 KM	2.780,47 KM
ekspet 2	5	158,43 KM	792,16 KM	134,67 KM	926,82 KM
ekspet 3	1	158,43 KM	158,43 KM	26,93 KM	185,36 KM
ekspet 4	1	158,43 KM	158,43 KM	26,93 KM	185,36 KM
ekspet 5	1	158,43 KM	158,43 KM	26,93 KM	185,36 KM
Obuka					
zakup sale x 5 po 2 dana	10	300,00 KM	3.000,00 KM	510,00 KM	3.510,00 KM
ručak, osvježenje	90	45,00 KM	4.050,00 KM	688,50 KM	4.738,50 KM
materijali za učesnike	90	7,50 KM	675,00 KM	114,75 KM	789,75 KM
izrada i distribucija certifikata	90	5,00 KM	450,00 KM	76,50 KM	526,50 KM
priručnik					
prevođenje na 3 jezika	400	5,50 KM	2.200,00 KM	374,00 KM	2.574,00 KM
izrada 400 kom	400	5,00 KM	2.000,00 KM	340,00 KM	2.340,00 KM
dizajn priručnika i omota	1	1.200,00 KM	1.200,00 KM	204,00 KM	1.404,00 KM
distribucija GRATIS			- KM	- KM	- KM
studijsko putovanje					
vtize	8	88,00 KM	704,00 KM	119,68 KM	823,68 KM
prevoz 8 osoba	8	750,00 KM	6.000,00 KM	1.020,00 KM	7.020,00 KM
smještaj 8 osoba x 4 noćenja	32	195,58 KM	6.258,56 KM	1.063,96 KM	7.322,52 KM
ishrana 8 osoba x 5 dana	40	88,00 KM	3.520,00 KM	598,40 KM	4.118,40 KM
dnevnice 8 osoba x 5 dana	40	97,79 KM	3.911,60 KM	664,97 KM	4.576,57 KM
jednodnevna konferencija					
zakup sale i tehnike	1	250,00 KM	250,00 KM	42,50 KM	292,50 KM
ručak, osvježenje	70	30,00 KM	2.100,00 KM	357,00 KM	2.457,00 KM
materijali (torbe, akreditacije, olovke, blokovi)	70	12,00 KM	840,00 KM	142,80 KM	982,80 KM
medijska promocija	1	10.585,00 KM	10.585,00 KM	1.799,45 KM	12.384,45 KM
dnevnice	70	48,00 KM	3.360,00 KM	571,20 KM	3.931,20 KM
prevoz za učesnike	70	60,00 KM	4.200,00 KM	714,00 KM	4.914,00 KM
radna grupa/vanredni troškovi					
zakup sale	2	200,00 KM	400,00 KM	68,00 KM	468,00 KM
ručak, osvježenje 8 osoba x 2 dana	16	44,50 KM	712,00 KM	121,04 KM	833,04 KM
noćenje 8 osoba x 2 noćenja	16	85,00 KM	1.360,00 KM	231,20 KM	1.591,20 KM
troškovi prevoza	16	60,00 KM	960,00 KM	163,20 KM	1.123,20 KM
dnevnice 8 osoba x 2 dana	16	48,00 KM	768,00 KM	130,56 KM	898,56 KM
total			113.846,05 KM	19.353,83 KM	133.199,88

Total projekcija:	128.285,88
Iznos bez PDV:	109.646,05
PDV:	18.639,83
Iznos sa PDV:	128.285,88
Iznos vanredni troškovi:	4.200,00 KM
PDV:	714,00
Total vanredni:	4.914,00
Total (sa vanrednim troškovima):	133.199,88

nekoliko napomena:

u dnevnicu članova tima su uračunati troškovi istraživanja, pripreme plana obuke, pripreme programa konferencije, pisanja evaluacije, izvještaja i slično.

Prilog: Projekcija budžeta

rb	vrsta troškova	resursi		izvršenje			ukupno
		jedinica		vremenski okvir	cijena bez PDV-a	PDV	
1	troškovi osoblja	343 radna dana		15.01. - 15.06.	54.341,89 KM	9.238,12 KM	63.580,01 KM
2	troškovi obuke	5 obuka x 2 dana + istraživanje		15.02. - 31.03.	8.175,00 KM	1.389,75 KM	9.564,75 KM
3	troškovi izrade priručnika	priprema, pisanje, izrada, distribucija		15.02. - 10.05.	5.400,00 KM	918,00 KM	6.318,00 KM
4	troškovi studijskog putovanja	5 dana x 8 osoba		mart - april	20.394,16 KM	3.467,01 KM	23.861,17 KM
5	troškovi konferencije	70 osoba		11.05.	21.335,00 KM	3.626,95 KM	24.961,95 KM
	TOTAL				109.646,05 KM	18.639,83 KM	128.285,88 KM
6	radna grupa/vanredni troškovi	8 učesnika		maj/jun	4.200,00 KM	714,00 KM	4.914,00 KM
	TOTAL sa vanrednim troškovima				113.846,05 KM	19.353,83 KM	133.199,88 KM
1. radna grupa se finansira iz vanrednih troškova za promociju projekta korisnicima							
2. u troškove osoblja su uključeni svi troškovi proizašli iz angažmana eksperata (prevoz, smještaj, honorari), tj. uračunati su u cijenu njihovih radnih dana							
3. radni dan uključuje 8 radnih sati							
<i>napomene</i>							

Aneks III

Lista sagovornika/obavljenih intervjuja

Rb	Ime i prezime	Pozicija, sektor	Institucija	Mjesto	Datum	Sastanak održan (da/ne)
1.	Dejan Buha	Stručni savjetnik u oblasti Institucionalna komunikacija	Ured koordinatora za reformu javne uprave	Sarajevo	18.02.2011.	da
2.	Dobriła Močević	Koordinatorica projekta	Prime Communications d.o.o.	Sarajevo	28.02.2011.	da
3.	Mirjana Micevska	Članica NT ¹ -a, Šefica Službe za informisanje VM BiH	Generalni sekretarijat VM BiH	Sarajevo	09.03.2011.	da
4.	Mara Simikić	Zamjenica člana NT-a, Portparol Vlade BD BiH	Vlada Brčko distrikta	Brčko	10.03.2011.	da
5.	Siniša Milić	Član NT-a, Portparol Skupštine BD BiH				
6.	Halid Emkić	Portparol policije				
7.	Vera Sajić	Članica NT-a Šefica Biroa za odnose s javnošću	Vlada RS	Banja Luka	11.03.2011.	ne
8.	Aleksandar Šiljković	Zamjenik člana NT-a. Biro za odnose s javnošću Vlade RS				da

¹ Nadzorni tim

Izveštaj o evaluaciji za projekt: Obuka službenika za odnose s javnošću

9.	Zlatko Jurić	Biro za odnose s javnošću Vlade RS	Vlada RS	Banja Luka	11.03.2011.	da
10.	Mirna Šoja	Službenica za odnose s javnošću	MUP RS			ne
11.	Sandra Kovačević	Službenica za odnose s javnošću	Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS			da
12.	Aleksandra Vukašinović	Službenica za odnose s javnošću	Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva RS			da
13.	Nataša Trampa	Službenica za odnose s javnošću	Zavod za fizičku medicinu i rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“	Banja Luka	11.03.2011.	da
14.	Daliborka Gavrilović Kujundžić	Službenica za odnose s javnošću	Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća RS	Banja Luka	11.03.2011.	da
15.	Davor Đukić	Viši stručni saradnik za drugostepeni postupak	Republička uprava zageodetske i imovinsko pravne poslove RS	Banja Luka	11.03.2011.	da
16.	Samra Ljuca	Službenica za odnose s javnošću	Agencija za državnu službu FBiH	Sarajevo	24.03.2011.	da
17.	Lejla Hodović	Službenica za odnose s javnošću	Gender Centar FBiH	Sarajevo	24.03.2011.	da
18.	Nermina Kapić	Šefica Odjela za obrazovanje i informiranje	Agencija za privatizaciju FBiH	Sarajevo	24.03.2011.	da

Izveštaj o evaluaciji za projekt: Obuka službenika za odnose s javnošću

19.	Jadranka Masleša	Lektorica	Vlada Federacije BiH	Sarajevo	24.03.2011.	da
20.	Bojana Vujičić	Šefica odjela za odnose s javnošću	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Sarajevo	25.03.2011.	da
21.	Dragica Galić	Služba za informiranje	Generalni sekretarijat VM BiH	Sarajevo	25.03.2011.	da
22.	Gabrijela Barić					
23.	Zorica Rulj	Portparol ministarstva	Ministarstvo civilnih poslova BiH	Sarajevo	25.03.2011.	da
24.	Raska Denjalić	Direktorica Ureda za informiranje Vlade FBiH	Vlada Federacije BiH	Sarajevo	19.04.2011.	ne
25.	Davorin Arlaupović	Stručni savjetnik za odnose s javnošću				da